

URTICACEAE

Csalánfélék

P_{2+2} v. 5 A_{2+2} $G_{(2)}$

SZÁR:

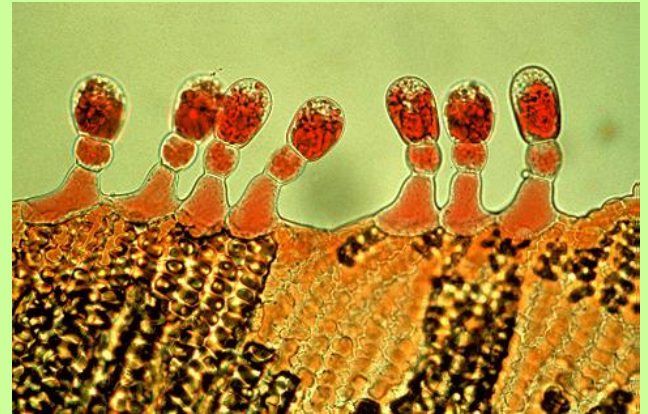
- hazánkban légyszárúak,
- tejnedv nélküliek,
- gyakoriak a csalánszőrök

LEVÉL: - tagolatlan

VIRÁG: - négytagú

- egy- vagy kétlakiai

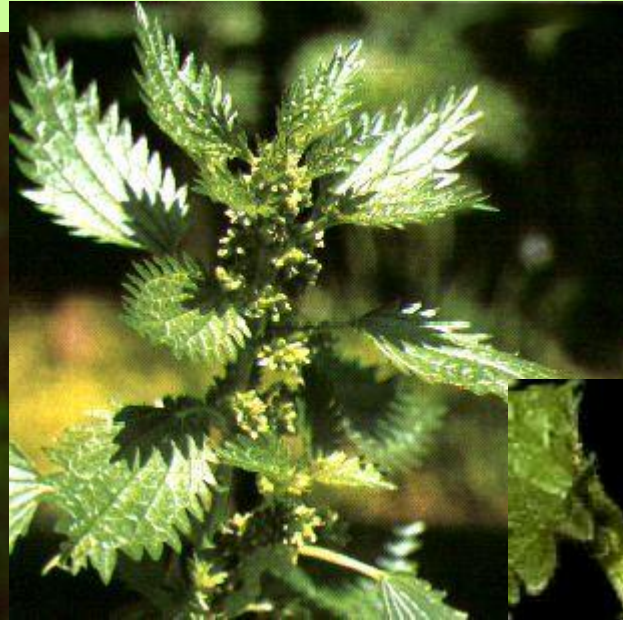
VIRÁGZAT: - levélhóonalji füzér, v. buga

Urtica dioica nagy csalán

Urtica urens apró csalán

GROSSULARIACEAE

Ribiszkefélék

* $K_5 C_5 A_5 G_{\overline{(2)}}$

SZÁR: - többéves cserje

LEVÉL: - Szórt levélállású,
- egyszerű, tenyeresen tagolt levelű
- levéltövisekkel

VIRÁG: - öttagú viráguk,
- gyakran zöldesek

VIRÁGZAT: - fürtvirágzat

TERMÉS: - álbogyó,

Ribes rubrum vörös ribiszke

Ribes nigrum fekete ribiszke

Ribes uva-crispa

köszméte vagy egres

ROSACEAE

Rózsafélék

SZÁR: - Lombhullató vagy örökzöld fák,
- cserjék vagy évelő lágyszárúak

LEVÉL: - pálhásak

Geum urbanum

- tagolt vagy összetett levelek

Agrimonia sp.

Potentilla alba

Sanguisorba
sp.

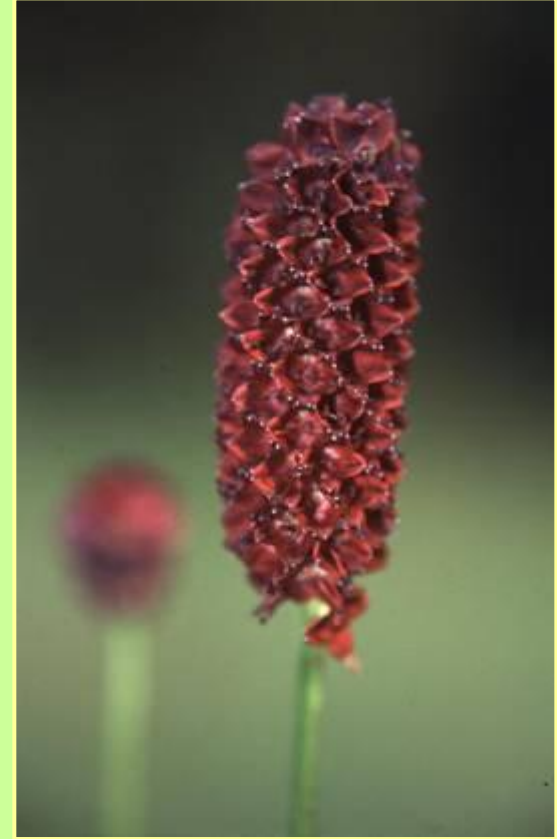
- VIRÁG:**
- színesek, ritkán jelentéktelenek
 - ötkörös, körönként öttagú virág
 - kétivarú, aktinomorf szimmetriájú,
 - rovarmegporzású
 - a termőtáj és a vacok kialakulása változatos.

- változatos virágfelépítés

külső „csészekör”
(*Potentilla* sp.)

4-tagú virágok, szirm
nincs
(*Sanguisorba officinalis*)

TULAJDONSÁGOK

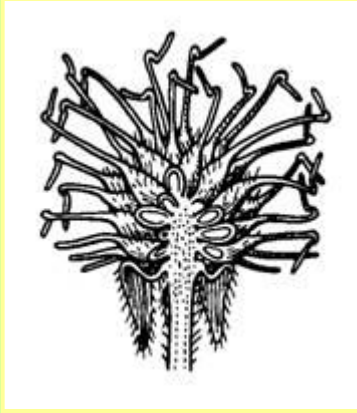
ŐSIBB

- Sok porzó
- Apokarp termő
- Felső állású --- középállású ---
- Primitív aszmag, tüsző

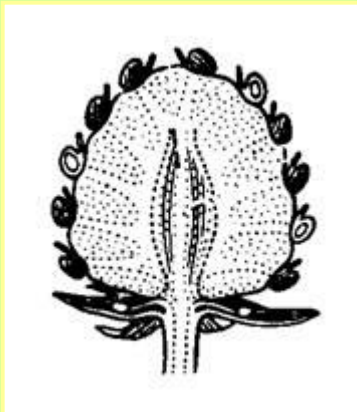
LEVEZETETT

- 5 porzó
- cönokarp termő
- alsó állású magház
- változatos termés
(almatermés,
szeder, csipkebogyó...)

- apokarp termőtáj
- változatos termésfelépítés (tüsző, aszmag, szamóca, csipkebogyó, csontár, néhol magányos áltermés)

aszmag (*Geum urbanum*)

szamóca (*Fragaria vesca*)

magányos áltermés
(*Agrimonia* sp.)

csontár (*Cerasus*
sp.)

szeder (*Rubus* sp.)

tüsző (*Spiraea* sp.)

csipkebogyó (*Rosa* sp.)

- 30 hazai nemzetség, 140 faj

1. alcsalád

SPIREOIDAE

Gyöngyvesszőfélék

$K_5 C_5 A_{10+10+10} G_{5-2}$

SZÁR: - fás növények, cserjék

LEVÉL: - pálhátlan

VIRÁG: - apokarp termőtáj

TERMÉS: - sokmagvú tüző

Spiraeae media
szirti gyöngyvessző

2. alcsalád
ROSOIDEAE
rózsafélék
 $K_5 C_5 A_\infty \underline{G}_{\infty} \nu. \overline{\infty}$

PRIMITÍV BÉLYEGEK:

- sok porzó**
- sok termő (apokarp termőtáj)**
- aszmag termés**

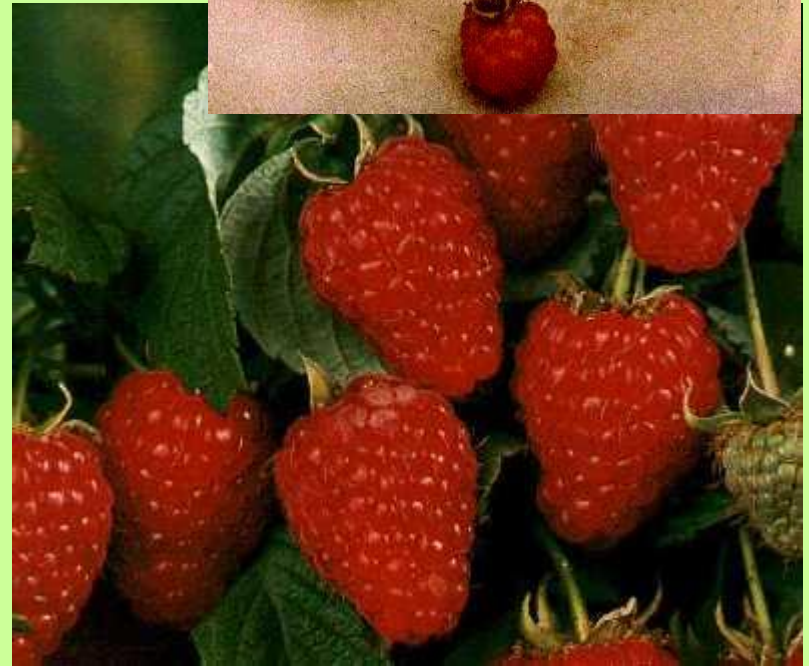
FEJLETTEBB BÉLYEGEK:

- fejlettebb terméstípusok, terméságazatok**
- csipkebogyó, szedertermés, szamóca-termés**

Fragaria ananassa
kerti szamóca

Rubus idaeus
málna

Rubus caesius
hamvas szeder

Potentilla spp.
pimpó fajok

Libapimpó - *Potentilla anserina*

Homoki pimpó - *Potentilla arenaria*

Rosa canina

gyepűrózsa /vadrózsa/

3. alcsalád
POMOIDEAE

Almafélék

* $K_5 C_5 A_{10+5+5} G_{\overline{5-2}}$

- SZÁR:** - fás növények,
- LEVÉL:** - szórt állású levelekkel
- VIRÁG:** - termő közép vagy alsó állású
- TERMÉS:** - áltermés (almatermés – tüszős terméscsoport)

Malus domestica
nemes alma

Pyrus communis
nemes körte

Cydonia oblonga

birs

4. alcsalád
PRUNOIDEAE
Szilvafélék

* $K_5C_5A_{10+10+10}$ v. $10+5+5G_{(7)}$

Szilvafélék alcsaládja - *Prunoidea*

SZÁR: fás

TERMÉS:

- csonthéjas
- mezokarpiuma húsos, leveses (cseresznye, szilva),
- vagy elszárad és éréskor kinyílik (mandula);
- „Magvaváló”: a csonthéj könnyen elválk a mezokarpiumtól;

Jellemző glikozidjuk az amigdalín

Cerasus avium

cseresznye

Cerasus vulgaris
meggy

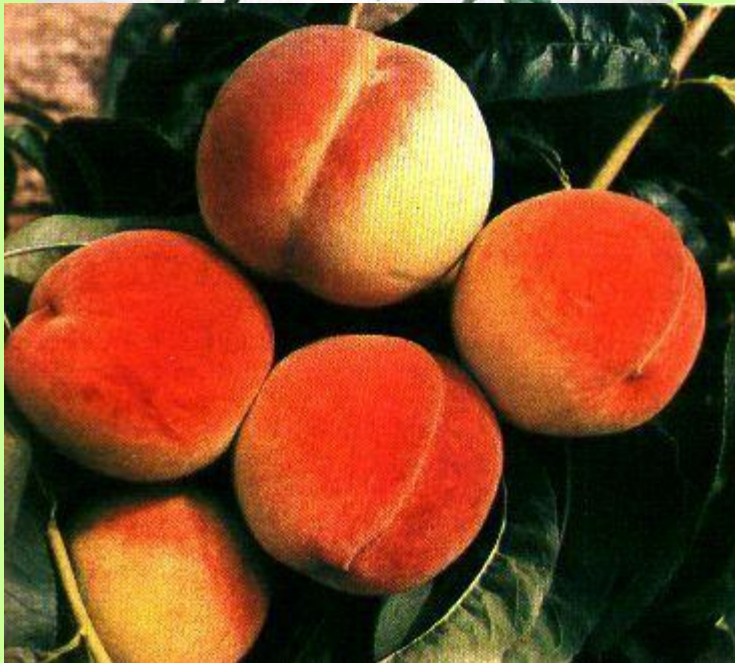

Armeniaca vulgaris
kajszi vagy sárgabarack

Persica vulgaris

őszibarack

Prunus domestica

szilva

Amygdalus communis mandula

FABACEAE

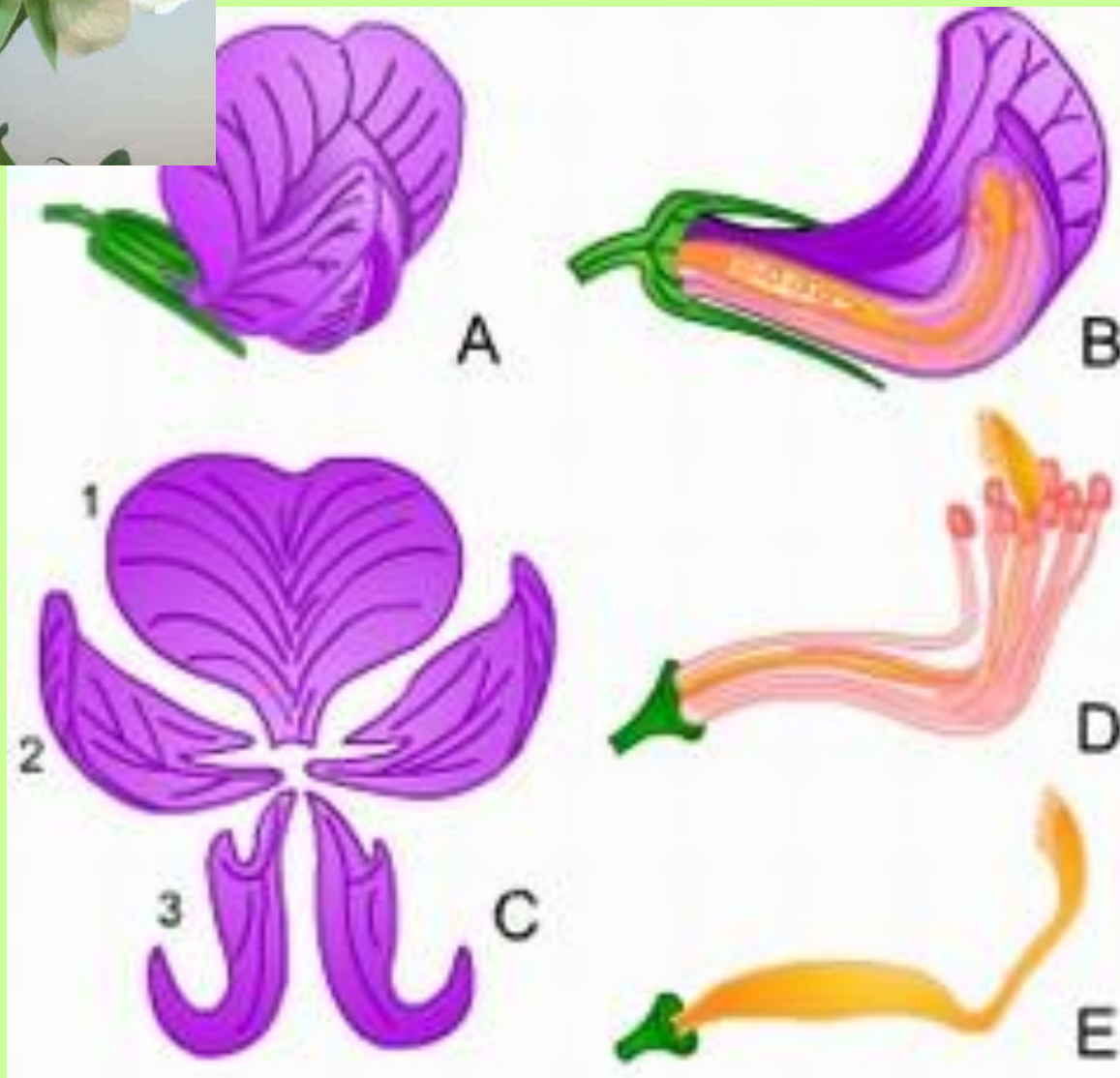
Pillangósvirágúak

↑ $K_{(5)} C_5 A_{(9)+1v. (10)v. 10} \underline{G}_{(1)}$

SZÁR: - fás vagy lágyszárú növények
- gyakori a rhizóma

LEVÉL: - Szórt állású,
- többnyire szárnyasan összetett levél
- pálhát viselnek
- a legfelső levélkéék kacsá alakulhatnak.

GYÖKÉR: - karógyökér
- nitrogénkötő (Rhizobium)
baktériumokkal élnek szimbiózisban

VIRÁG

- csónak
- evező
- vitorla
- kétfalkás
- porzótáj
- (9+1)

VIRÁGZAT

- fűrt
- füzér
- fejecske

TERMÉS

hüvely

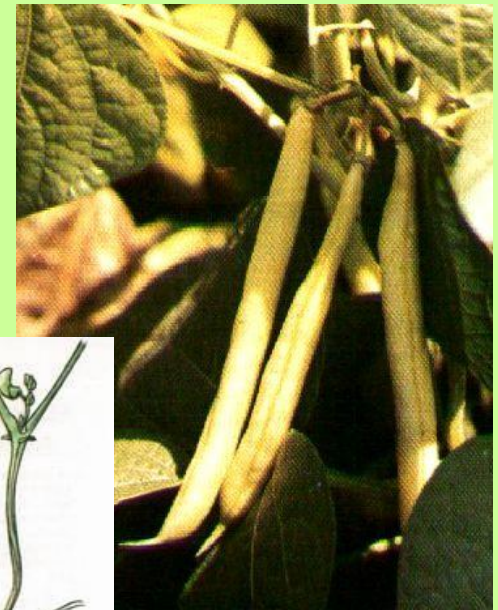
Pisum sativum
ssp. arvense
mezei borsó

Lens culinaris lencse

Phaseolus vulgaris veteménybab

Phaseolus vulgaris convar. communis
karósbab

Phaseolus vulgaris convar. nanus
bokorbab

Vicia faba

lóbab

Glycine max szójabab

Arachis hypogaea

amerikai vagy földimogyoró

Cicer arietinum
csicseriborsó vagy bagolyborsó

Medicago sativa

takarmány vagy kékvirágú lucerna

Medicago falcata

sarlós vagy sárkareplucerna

Medicago x varia

tarka vagy homoki lucerna

Trifolium pratense
réti vagy vörös here

Trifolium hybridum korcs vagy svédhere

Trifolium repens
fehér here

Trifolium incarnatum

bíbor here

Vicia villosa

szőszös bükköny

Vicia pannonica
pannon bükköny

Vicia sativa
takarmánybükköny

Lupinus albus

fehér csillagfürt

Lupinus luteus
sárga csillagfürt

Onobrychis viciifolia
takarmánybaltacím

Lathyrus sativus szegletes lednek

© Jardin Mundani ©

Lotus corniculatus szarvaskerep

© - josef hlasek
www.hlasek.com
Lotus corniculatus ab1902

Melilotus officinalis orvosi somkóró

Melilotus albus
fehér somkóró

Vicia cracca
kaszanyügbükköny

Ononis spinosa
tövises iglice

Lathyrus tuberosus
mogyorós lednek

Robinia pseudo-acacia
akác

